

Sarajevo, 10.07.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
03.07.2017.- 07.07.2017.

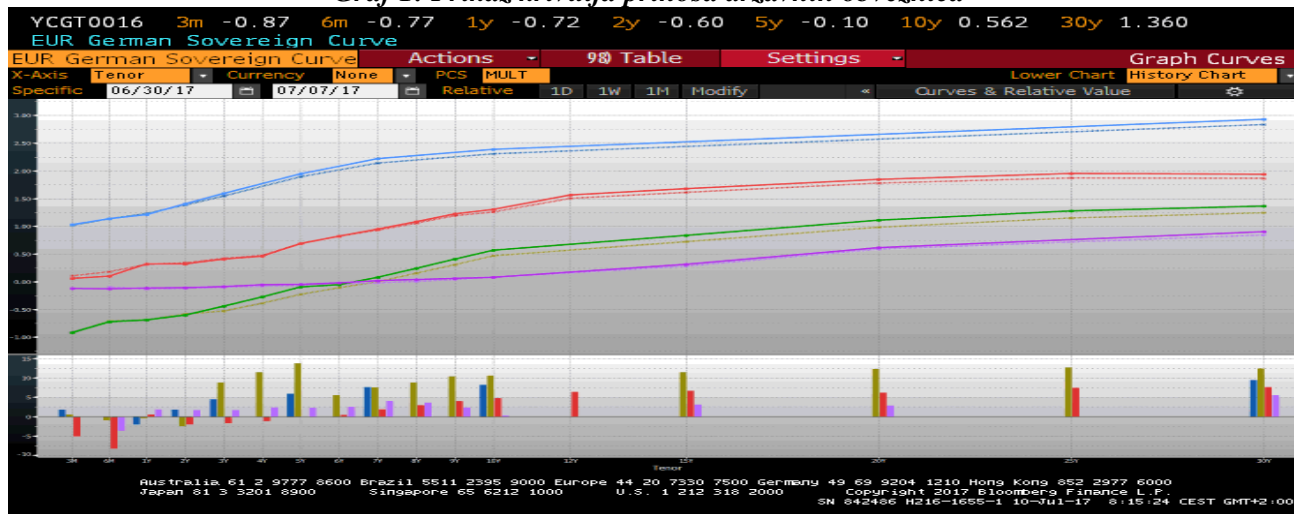
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	30.6.17	-	7.7.17	30.6.17	-	7.7.17	30.6.17	-	7.7.17	30.6.17	-	7.7.17
2 godine	-0,57	-	-0,60	1,38	-	1,40	0,36	-	0,33	-0,12	-	-0,10
5 godina	-0,22	-	-0,09	1,89	-	1,95	0,70	-	0,70	-0,06	-	-0,04
10 godina	0,47	-	0,57	2,30	-	2,39	1,26	-	1,31	0,09	-	0,09

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	30.6.17	-	7.7.17
3 mjeseca	-0,820	-	-0,809
6 mjeseci	-0,711	-	-0,721
1 godina	-0,654	-	-0,661

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 07.07.2017. godine (pune linije) i 30.06.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su naglo povećani tijekom trgovanja u četvrtak, nakon što je zabilježena slabija potražnja na aukciji francuskih obveznica s rokom dospelja od 30 godina. Također, objavljivanje zapisnika s posljednje sjednice UV ECB, koji je pokazao da je ECB otvorena za mogućnost poduzimanja dodatnih koraka ka smanjenju monetarnih stimulansa, ali i da će ti koraci vjerojatno biti činjeni postupno kako bi se izbjeglo stvaranje turbulencija na tržištu, tržište je shvatilo kao signal moguće promjene politike u budućnosti. Ovo je utjecalo na rasprodaju sigurnijih investicija, a samim tim i na rast prinosa. **Prinosi desetogodišnjih i petogodišnjih njemačkih obveznica su povećani na najveću razinu od siječnja 2016. godine**, a razina prinosa dvogodišnjih obveznica je najveća od lipnja prošle godine, iako su blago smanjeni u odnosu na prethodni tjedan.

Bloomberg je objavio vijest da podaci ECB pokazuju da je u prošlom mjesecu u okviru programa kupovine obveznica ECB već treći mjesec kupila manji iznos njemačkih obveznica od cilja, koji je postavljen po osnovi „kapitalnog ključa“. Tako je u promatranom razdoblju ovaj iznos manji od ciljane

razine za 304 milijuna EUR, dok su umjesto njemačkih obavljene veće kupovine francuskih i italijanskih obveznica. Istodobno, prosječno dospijeće kupljenih obveznica je povećano na 5,33 godine, s rekordno niske razine od 3,99 koja je zabilježena samo mjesec dana ranije.

Europska komisija je odobrila plan italijanske vlade da izvrši dokapitalizaciju Banca Monte Paschi di Siena SpA u vrijednosti od 5,4 milijarde EUR.

Njemačka je po prinosu od -0,14% emitirala petogodišnje obveznice, što je za 32 bazna boda više u odnosu na prethodnu aukciju i predstavlja najveći prinos od aukcije održane u studenome 2015. godine. Austrija je po prinosu od 0,681% emitirala desetogodišnje obveznice, što je najveći prinos zabilježen od aukcije održane u siječnju 2016. godine. Austrija je, također, po većem prinosu od 1,60% emitirala i tridesetogodišnje obveznice. Po većim prinosima i Francuska je emitirala desetogodišnje (0,85%) i tridesetogodišnje (1,87%) obveznice. Španjolska je emitirala petogodišnje (0,337%), dvadesetogodišnje (2,646%) i tridesetogodišnje (2,904%) obveznice. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,618%), šestomjesečne (-0,604%) i jednogodišnje (-0,562%), Belgija tromjesečne (-0,643%) i šestomjesečne (-0,636%), Nizozemska šestomjesečne (-0,611%), a ESM šestomjesečne (-0,622%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ LIPANJ	55,7	56,3	56,8
2.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G) SVIBANJ	3,5%	3,3%	4,3%
3.	Stopa nezaposlenosti – EZ SVIBANJ	9,3%	9,3%	9,3%
4.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.) SVIBANJ	11,2%	11,3%	11,2%
5.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000) LIPANJ	-114,9	-98,3	-111,9
6.	Maloprodaja – EZ (G/G) SVIBANJ	2,3%	2,6%	2,6%
7.	Stopa inflacije – Nizozemska LIPANJ	-	1,0%	0,7%
8.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G) SVIBANJ	4,5%	3,7%	3,3%
9.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G) SVIBANJ	4,0%	5,0%	2,8%
10.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G) SVIBANJ	1,4%	3,2%	0,1%
11.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G) SVIBANJ	2,0%	3,0%	0,5%
12.	Radnointenzivna proizvodnja – Francuska (G/G) SVIBANJ	1,4%	3,3%	0,6%
13.	Deficit proračuna – Francuska (u milijardama EUR) SVIBANJ	-	-66,4	-57,9

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su tijekom proteklog tjedna zabilježili rast za dva do devet baznih bodova u odnosu na prethodni tjedan. Tijekom proteklog tjedna nije bilo značajnijih izjava Fedovih zvaničnika, te je pažnja investitora i analitičara bila usmjerena na objavljivanje ekonomskih pokazatelja za SAD. Najznačajniji podaci su se odnosili na stanje na tržištu rada, a prema podacima navedenim u tablici 4, evidentno je da je stopa nezaposlenosti zabilježila blagi rast s najniže razine u posljednjih 16 godina koja je zabilježena tijekom svibnja. Ipak, veću pažnju su privukli podaci o promjeni broja zaposlenih u nefarmerskom i privatnom sektoru, koji su tijekom lipnja bili znatno bolji od prethodnih i od očekivanja. Ovo je utjecalo na jačanje očekivanja da će se FOMC držati svog plana od tri povećanja referentne kamatne stope tijekom ove godine, nakon što su ta očekivanja bila poljuljana podacima o usporenju rasta stope inflacije u SAD.

Tijekom proteklog tjedna objavljen je zapisnik s sjednice FOMC-a iz lipnja, prema kojem je evidentno da članovi ovog tijela nemaju jedinstven stav o tome kada bi trebalo da započne proces smanjenja Fedovog obujma bilance stanja, ni o izgledima o kretanju stope inflacije, kao ni o tome kako bi kretanje inflacije moglo utjecati na kretanje kamatnih stopa u SAD. Većina članova ovog tijela se zalaže za to da taj proces počne za nekoliko mjeseci, dok su drugi stava da bi ga trebalo započeti krajem tekuće godine. Članovi ovog tijela su zaključili da je retorika FOMC-a utjecala na sudionike na financijskim tržištima da budu spremni za ovaj proces. Ipak, pojedini članovi FOMC-a su izrazili zabrinutost zbog toga što je usporen rast stope inflacije ka ciljanoj razini od 2,0%, te da bi aktualne slabosti inflatornih pritisaka mogle potrajati. S druge strane, na ovom sastanku je izraženo i mišljenje pojedinih članova FOMC-a da bi kretanje stope nezaposlenosti ispod dugoročnog prosjeka moglo predstavljati značajan rizik od naglog

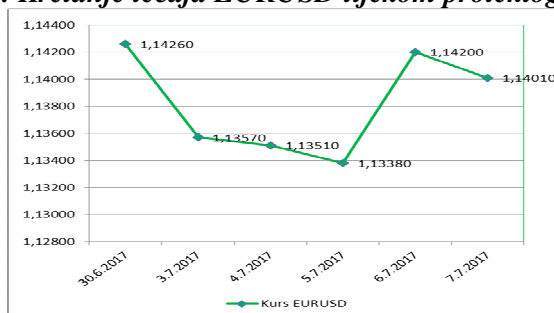
rasta stope inflacije ili neravnoteža na financijskim tržištima koje bi mogle dovesti do značajnog usporjenja ekonomskog rasta.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti LIPANJ	4,3%	4,4%	4,3%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru LIPANJ	178.000	222.000	138.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru LIPANJ	170.000	187.000	159.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru LIPANJ	5.000	1.000	-2.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G) LIPANJ	2,6%	2,5%	2,4%
6.	Indeks tvorničkih porudžbina (M/M) SVIBANJ	-0,5%	-0,8%	-0,3%
7.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M) SVIBANJ	-0,8%	-0,8%	-1,1%
8.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M) SVIBANJ	0,3%	0,0%	-0,7%
9.	PMI uslužnog sektora SVIBANJ	53,0	54,2	53,6
10.	ISM uslužnog sektora SVIBANJ	56,5	57,4	56,9
11.	PMI indeks prerađivačkog sektora SVIBANJ	52,1	52,0	52,7
12.	ISM indeks prerađivačkog sektora SVIBANJ	55,3	57,8	54,9
13.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 01. SRPNJA	243.000	248.000	244.000

Tečaj EURUSD je tijekom proteklog tjedna imao tendenciju smanjenja, izuzev u četvrtak kada je zabilježen dnevni rast s 1,1338 na 1,1420. Na tjednoj razini USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,4260 na razinu od 1,1401.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Glavni pregovarač za Brexit Barnier je upozorio ministre Velike Britanije i kompanije koje pozivaju na „potpuno slobodnu trgovinu“ s EU nakon Brexita, da to jednostavno nije moguće. Prilikom obraćanja na poslovnom forumu EU u Briselu Barnier je o pitanju budućih trgovinskih veza s EU istakao da britanske „crvene linije“ za buduću trgovinu znače definitivno napuštanje jedinstvenog tržišta i carinske unije, te jedini pristup koji je moguć jeste kroz sporazume o slobodnoj trgovini. Barnier je, također, izjavio da nije siguran da je odbijanje EU u dijelu pojedinačnih pristupa jedinstvenom tržištu, kao i insistiranje na kontroli standarda jedinstvenog tržišta u potpunosti dobro shvaćeno.

Član MPC BoE Vlieghe je izjavio da favorizira održavanje kamatnih stopa na povijesno niskoj razini, uprkos tome što drugi članovi ovog tijela favoriziraju rast kamatnih stopa. Vlieghe je istakao da je trenutno okruženje takvo da bi prijevremeno povećanje kamatne stope moglo biti veća greška nego njeno odlaganje. Ujedno, Vlieghe se smatra članom MPC BoE koji najviše podržava održavanje niskih kamatnih stopa. On je glasovao za smanjenje referentne kamatne stope u srpnju prošle godine, ubrzo nakon Brexita. S druge strane, njegov kolega McCafferty se i dalje drži stava da kamatne stope sada treba da budu povećane, smatrajući da ekonomija nije usporila onoliko koliko se očekivalo. McCafferty je jedan od tri člana MPC BoE koji su na prošlom sastanku ovog tijela glasovali za povećanje referentne kamatne stope s rekordno niske razine od 0,25%.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI radnointenzivni sektor	LIPANJ	56,3	54,3	56,3
2.	PMI građevinski sektor	LIPANJ	55,0	54,8	56,0
3.	PMI uslužni sektor	LIPANJ	53,5	53,4	53,8
4.	Halifax cijene kuća (M/M)	SVIBANJ	0,2%	-1,0%	0,3%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G)	SVIBANJ	0,2%	-0,2%	-0,8%
6.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	SVIBANJ	1,0%	0,4%	0,0%
7.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	SVIBANJ	-10,850	-11,863	-10,595

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,87710 na razinu od 0,88461, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3025 na razinu od 1,2890.

JAPAN

Prema istraživanju BoJ, povjerenje među najvećim japanskim kompanijama radnointenzivnog sektora je tijekom drugog tromjesečja povećano na najveću razinu zabilježenu u posljednje tri godine, što je protumačeno kao signal da ekonomski oporavak održava zamah. Velike kompanije smatraju da je tržište rada trenutno najsnažnije u posljednjih 25 godina, nudeći kreatorima politika blagu nadu da će kompanije konačno početi s povećanjem plaća, što bi pozitivno djelovalo na ukupnu ekonomiju. Rezultati istog istraživanja naglašavaju stavove BoJ da se ekonomija usmjerava ka umjerenoj ekspanziji, iako anketirani upozoravaju na to da će kombinacija slabog rasta cijena i slabih pritisaka na plaće vjerojatno primorati BoJ da krajem mjeseca umanjí prognozu inflacije.

Premijer Japana Abe je pozdravio trgovinski sporazum između EU i Japana, smatrajući da su ovim obje regije pokazale da žele da prevaziđu protekcionizam. Na pres-konferenciji u Briselu, Abe je istakao da ovaj sporazum ima veliki utjecaj na globalnu ekonomiju, te da osigurava „win-win“ situaciju za obje strane u sporazumu, kao i za potrošače u regiji Europe i Japana. Pored toga, Abe je istakao da je postignuti sporazum na visokoj razini kvalitete, kao i Transpacifički sporazum (TPP), te bi trebalo da potakne ranije usvajanje TPP nakon što je predsjednik SAD Trump odlučio da se iz ovog sporazuma povuče.

Prema nezvaničnim, dobro obavještenim, izvorima, BoJ će smanjiti inflatorna očekivanja, ali će se ovog mjeseca uzdržati od proširenja monetarnih stimulansa, što je još jedan znak odstupanja od inicijalnog obećanja guvernera BoJ Kurode da će se činiti sve što je potrebno kako bi se dostigao ambiciozni inflatorni cilj. Naredna sjednica MPC BoJ će se održati 19. i 20. srpnja i tada će monetarna politika vjerojatno ostati u sadašnjim okvirima, dok se očekuje da bi BoJ u dijelu ekonomskih procjena mogla ukazati da se ekonomija i dalje umjereno oporavlja.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

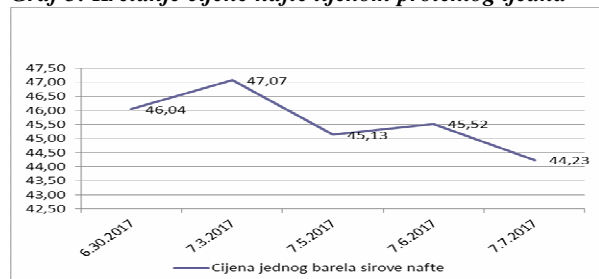
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Poslovno povjerenje kompanija	II TROMJESEČJE	15	17	12
2.	PMI radnointenzivni sektor F	LIPANJ	-	52,4	52,0
3.	PMI uslužni sektor	LIPANJ	-	53,3	53,0
4.	PMI kompozitni indeks	LIPANJ	-	52,9	53,4
5.	Povjerenje potrošača	LIPANJ	43,9	43,3	43,6
6.	Monetarna baza (G/G)	LIPANJ	19,2%	17,0%	19,4%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 128,40 na razinu od 129,92. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY povećan s razine od 112,39 na razinu od 113,92.

NAFTA I ZLATO

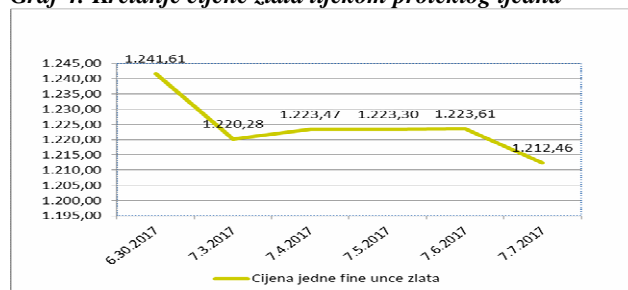
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 46,04 USD (40,29 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena jednog barela sirove nafte je povećana na najvišu razinu zabilježenu u posljednjih mjesec i pol dana, što je predstavljalo reakciju tržišta na objavljivanje informacije o smanjenju broja aktivnih bušotina u SAD, prvom od siječnja tekuće godine. Njujorška burza nafte je u utorak bila zatvorena zbog praznika u SAD, ali je već tijekom trgovanja u srijedu cijena nafte zabilježila značajno smanjenje od 4,12% na dnevnoj razini. Ovo smanjenje je bilo rezultat izjave ruskih zvaničnika da neće podržati eventualne pregovore o daljem smanjenju obujma proizvodnje nafte koji, prema aktualnom sporazumu između zemalja članica OPEC-a i drugih proizvođača nafte, na dnevnoj razini iznosi 1,8 milijuna barela. Tijekom trgovanja u četvrtak, objavljene su informacije o značajnom, većem i od očekivanja, smanjenju američkih zaliha nafte za oko 6,3 milijuna barela, što je tijekom tog dana utjecalo na rast cijene nafte. Međutim, u petak je objavljena informacija o povećanju broja aktivnih bušotina nafte u SAD, što je utjecalo na smanjenje cijene ovog energenta, koja je na zatvaranju tržišta iznosila 44,23 USD (38,79 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.241,61 USD (1.086,65 EUR), ali je do kraja trgovanja cijena ovog plemenitog metala smanjena za 21,33 USD u odnosu na prethodni radni dan. Najznačajniji čimbenik koji je utjecao na ovakvo kretanje cijene zlata je aprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute glavnih trgovinskih partnera SAD, zabilježena početkom tjedna. Već naredni dan cijena zlata je zabilježila blagi rast pod utjecajem geopolitičkih tenzija između Sjeverne Koreje i Japana. Aprecijacija USD je tijekom trgovanja u srijedu utjecala na smanjenje cijene zlata, dok je u četvrtak ona povećana pod utjecajem objavljivanja nepovoljnih podataka s američkog tržišta rada. Trend smanjenja cijene zlata je intenziviran tijekom trgovanja u petak, kada su objavljeni podaci o povećanju broja zaposlenih po sektorima u SAD, koji su bili znatno bolji od prethodnih i od očekivanja, što je ujedno utjecalo i na aprecijaciju USD u odnosu na valute trgovinskih partnera SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.212,46 USD (1.063,47 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.